

**НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА С
ЛИЦЕЙ ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА**

Утвърждавам:.....

Директор: Д-р И. Капурдов

**Учебно-изпитна програма за определяне на годишната оценка
по български език и литература за 7. клас
общообразователна подготовка
2023/2024 учебна година**

I. Учебно съдържание.

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

1. Текстът в масовата комуникация
2. Медийни текстове: интервю, репортаж, информационна бележка
3. Художествен текст
4. Домашни и чужди думи
5. Звукови промени в думата
6. Наклонение на глагола – изявително наклонение, повелително наклонение, условно наклонение на глагола
7. Преизказни глаголни форми
8. Съвместна употреба на глаголни времена и наклонения
9. Съставно глаголно и съставно именно сказуемо
10. Обособени части в простото изречение
11. Сложно съставно изречение
12. Сложно смесено изречение
13. Пряко, непряко и полупряко предаване на чужда реч
14. Правописно и пунктуационно оформяне на цитиране

ЛИТЕРАТУРА

1. „Стани, стани, юнак балкански“ и „Вятър ечи, Балкан стене“ (Д. Чинтулов)
2. „На прощаване в 1868 г.“ (Хр. Ботев)
3. „Немили-недраги“ (I, II, III, V, X, XVII глава) – Иван Вазов
4. „Една българка“ – Иван Вазов
5. „Опълченците на Шипка“ – Иван Вазов
6. „Българският език“ – Иван Вазов
7. Из „До Чикаго и назад“ – Алеко Константинов

8. Из „Бай Ганьо” / „Невероятни разкази за един съвременен българин“: „Бай Ганьо пътува“/ – Алеко Константинов
9. „Неразделни” – Пенчо Славейков
10. „Заточеници” – Пейо Яворов
11. „По жътва” – Елин Пелин
12. „По жицата” – Йордан Йовков
13. Коментар на цитат от изучавана творба
14. Отговор на литературен въпрос

II. Оценявани компетентности.

Български език

- Разпознава интервю, репортаж и информационна бележка като медийни текстове.
- Търси, извлича, подбира, анализира, синтезира информация от различни медийни текстове, както и от художествени такива, при изпълнение на определена комуникативна задача.
- Разпознава неутрална и експресивна лексика в текст. Използва изразните възможности на думите в речевата практика.
- Разпознава домашни думи и чужди думи (чуждици и заемки); остарели думи. Тълкува употребата на чужди думи и на остарели думи в текст.
- Изговаря и пише домашни и чужди думи според правоговорните и правописните правила.
- Разпознава и правилно образува форми на изявително наклонение, на условно наклонение и на повелително наклонение. Умее да използва изразните възможности на видовете наклонения в текст според целта на общуване.
- Разпознава преизказни глаголни форми в текст. Уместно употребява преизказни глаголни форми в зависимост от ситуацията на общуване.
- Тълкува съвместната употреба на глаголни времена и наклонения в художествен текст. Умее правилно съвместно да използва глаголни времена и наклонения в речевата практика.
- Разпознава съставно сказуемо в изречение. Правилно образува и използва съставно сказуемо в речевата практика.
- Разпознава обособени части в изречението. Прилага пунктуационните правила при употреба на обособени части.
- Разпознава подчинителни връзки в сложното изречение. Разпознава сложно съставно изречение. Разпознава главно и подчинено изречение в сложното съставно изречение.
- Разграничава съчинителни от подчинителни връзки в сложното смесено изречение. Разпознава сложно смесено изречение.

Литература

- Различава основни ценности и норми на българина във възрожденския свят. Познава значението на понятието лирически говорител. Обяснява функциите на лирическия говорител за изграждането на образа на света и човека в „Стани, стани, юнак балкански“ и във „Вятър ечи, Балкан стене“.

- Познава значението на понятието лирически герой. Различава и тълкува в „На прощаване в 1868 г.“ преживявания, настроения, състояния на героя.
- Познава значението на понятието повест и разпознава нейни жанрови характеристики, проявени в „Немили-недраги“. Различава и тълкува в откъсите от „Немили-недраги“ действията и развитието на героите в сюжета.
- Познава значението на понятието композиция. Обяснява отношенията между началото и края на разказа „Една българка“ и оценява значението им за завършеността на текста. Обяснява значението на сюжета в разказа „Една българка“. Различава и тълкува в „Една българка“ действията и развитието на героите в сюжета.
- Познава значението на понятието ода и разпознава нейни жанрови характеристики, проявени в „Опълченците на Шипка“. Различава и тълкува в „Опълченците на Шипка“ преживявания, настроения, състояния на героя.
- Разпознава жанрови характеристики на одата, проявени в „Българският език“. Различава и тълкува в „Българският език“ преживявания, настроения, състояния на героя. Обяснява функциите на лирическия говорител за изграждането на образа на света и човека в „Българският език“.
- Различава и тълкува в откъса от „До Чикаго и назад“ и в „Бай Ганьо пътува“ действията и развитието на героите. Разпознава и обяснява функциите на структурни елементи на разказа в „Бай Ганьо пътува“. Различава основни ценностни норми на човека в обществото.
- Познава значението на понятието балада и разпознава нейни жанрови характеристики, проявени в „Неразделни“. Различава и тълкува в „Неразделни“ преживявания, настроения, състояния на героя.
- Познава значението на понятието елегия и разпознава нейни жанрови характеристики, проявени в „Заточеници“. Различава и тълкува в „Заточеници“ преживявания, настроения, състояния на героя.
- Разпознава и обяснява функциите на структурни елементи на разказа „По жътва“ и ги тълкува съобразно конкретните проявления на жанра. Обяснява отношенията между началото и края на разказа „По жътва“ и оценява значението им за завършеността на текста. Различава и тълкува в „По жътва“ действията и развитието на героите.
- Разпознава и обяснява функциите на структурни елементи на разказа „По жицата“ и ги тълкува съобразно конкретните проявления на жанра. Обяснява отношенията между началото и края на разказа „По жицата“ и оценява значението им за завършеността на текста. Различава и тълкува в „По жицата“ действията и развитието на героите.

III. Учебно-помощна литература:

1. Български език – издателство „БГ Учебник“ ЕООД; авторски колектив Ив. Кирилов, Инев и др.; 2016 г.
2. Литература – издателство „Просвета Плюс“ ЕООС; авторски колектив Весела Михайлова, Любов Шишкова; 2016 г.
3. „Правила, задачи, тестове по български език за 7. клас“ Донка Кънева – ИК „Калоянов“

IV. Формат на изпита:

1. Тест с 25 въпроса от отворен и затворен тип върху темите от конспекта.
2. Създаване на два текста – коментар на цитат от изучавана творба

V. Времетраене на изпита:

Изпитът е с продължителност до два астрономически часа.

Скала за оценяване:

Под 21 точки – Слаб 2
От 21 до 27 точки – Среден 3
От 28 до 41 точки – Добър 4
От 42 до 54 – Много добър 5
От 55 до 60 – Отличен 6

Изготвил програмата:

Преподавател:.....